

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 30. — STEV. 30.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 6, 1928. — PONDELJEK, 6. FEBRUARJA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

“Fašizem naj zavojuje ves svet”

VSI INOZEMSKI FAŠISTI SE MORAO POKORITI RIMU

Casopisje poudarja nove štature Mussolinija, ki baje jačijo disciplino. — Namenskih statutov je združena fronta. — Lahko v inozemskih deželah se morajo pokoriti Rimu.

RIM, Italija, 5. februarja. — Italijansko časopisje poudarja važnost novih štature ministrskega predsednika Mussolinija za fašistovske organizacije v inozemstvu. S temi štaturi jih spravlja pod direktno in izključno avtoriteto generalnega tajnika v Rimu.

Disciplinarnih odredb ni mogoče izvesti v italijanskih kolonijah ali v inozemstvu brez odobrenja tega uradnika.

Italijanski konzul in najvišje fašistovske oblasti v kolonijah morajo dobivati povelja iz Rima glede organizacijskih izpremememb, nagrad ali kazni fašistov v svojih okrajih.

Pietro Parini, generalni tajnik za fašiste v inozemstvu, je izjavil, da so bila priskrbi izvažna fašistovska revolucija sestavljena pravila, vladajoča fašiste v inozemstvu. Rekel je, da morajo biti vsi fašisti v inozemstvu sedaj prevzeti od zadovoljstva, da so v notranjosti fašistovske države in da ji morajo biti pokorni.

Rekel je nadalje, da se morajo boriti za to, da zberejo pod fašistovskim praporom toliko Italijanov kot le mogoče, da predstavljajo enotno fronto proti inozemcem.

Pokazati morajo inozemcem, da nima Italija nikakih notranjih sporov.

Nikakih krajevnih diktatorjev ne sme biti. Vsi se morajo pokoriti Rimu in izključno le Rimu.

Casopisje poudarja v svojih komentarjih naslednjo klavzulo v novih štaturah:

— Fašisti, živeči v inozemstvu, se morajo pokoriti postavam katerekoli dežele, ki jim daje govorljivost. Če treba morajo nuditi vzgled pokornosti celo domačinom dotične dežele. Fašisti se ne smejo mešati v notranjo politiko dežele, v kateri stanujejo, a morajo nuditi vzgled javne in privatne poštenosti.

Tukajšnji fašisti izjavljajo, da imajo nove regulacije namen zatreti one male diktatorje, ki so dosedaj vznemirjali razne fašistovske organizacije v inozemstvu.

RIM, Italija, 5. feb. — Mussolini je obrazložil ves svet obsegajočo organizacijo fašizma ter novo ustavo.

Prvi paragraf ustave vsebuje naslednje določbe:

1. Treba je vpoštovati postave dežele, koje gostje so.

2. Ne smejo se udeleževati notranjega političnega življenja one države.

3. Ne smejo provocirati sporov v italijanskih organizacijah, pač pa nasprotno; ohraniti jih morajo harmonične.

4. Nuditi morajo vzgled javne in privatne poštenosti.

5. Rešpektirati morajo zastopnike Italije v inozemstvu ter se pokoriti njih poveljem.

6. Braniti morajo italijanstvo v preteklosti in v sedanosti.

7. Izvrševati morajo dobrodelna dela pomoči med potrebnimi Italijani.

8. Disciplinirati se jih mora z isto disciplino kot se jo nalaga fašistom v domači deželi.

Sneg prisilil aeroplana na tla.

“Telefonski fantom”.

BOSTON, Mass., 5. februarja. John Mullen iz Newtona, znani policiji kot “fantomske telefonske trgovski potnik” je bil obolzen včeraj sleparstva v znesku \$20,500, izvršnega nad tremi šolskimi učiteljicami. Domnevane sleparje so se baje zavrnile, ko je vodil Mullen v starost petih let je prišel v neko agenturo v Bostonu.

Pred to ceremonijo se je zbral petdeset otrok, vnučkov ter pravnikov iz vseh delov Združenih držav na slavnostni obed. William Buckner je bil rojen v prejšnjega predsednika, je dospela Caroline okraju, Va., leta 1828 in semkaj na krovu parnika Venetia. Preživel je dan z ogledanjem znemnenosti.

KELLOGG NASPROTUJE VOJNI S PODMORSKIMI ČOLNI

Državni tajnik Kellogg je pripravljen podpisati pogodbo, katera bi odpravila bojevanje s podmorskimi čolni, če bi bile vse države zadovoljne s tem.

WASHINGTON, 5. februarja. — Združene države so ob kateremkoli času pripravljene podpisati pogodbo, ki bi prepovedovala grajenje in uporabo podmorskih čolnov kot vojnih sredstev, soglasno s tismom, katero je napisal državni tajnik Kellogg in v katerem je odobril resolucijo kongresnika Frothingham, republikanca iz Massachusettsa.

V svoji resoluciji je rekel kongresnik Frothingham:

— Svetovna vojna je pokazala, da so vršili podmorski čolni, katero so uporabljali kot uničevalce trgovine, povsem hladnokrvne umore. Potop “Lusitanije” in strašna trpljenja, zvezana s tem, so še vedno živa v našem spominu Nobene potrebe ni, lotiti se morskega prava, tikajčega se ne vravnih, vojsknočnih se in trgovskih ladij, kjer je jaz trdim, da je podmorskemu čolnu fizično nemogoče nastopiti uspešno proti trgovski ladji, razven na nepostaven in brutalen način.

— Jaz se odločno zavzemam zato, da se obdrži na višku našo narodno obrambo, vendar pa ne verjam v umor, niti v času miru, niti v času vojne.

— Podmorski čolni in stupeni plini ogrožajo nekombatanter in civilizacijo. Nikdar ni bilo postavno vejevati se proti nekombatanter. Nikdar ni bilo postavno strelijeti na ženske in otroke in gledati moramo na to, da ne bo nikdar postavno.

PROSLAVA STOLETNICE ROJSTNEGA DNE

V Paris, Mo. so včeraj proslavili stoti rojstni dan W. F. Bucknerja, veterana iz vojne v Meksiku. — Možak je še vedno krepak.

PARIS, Mo., 5. februarja. — Ne-navadni prizor, da se je celo občina udeležila proslave rojstnega dne enega njenih prebivalcev, se je zavrsil pretekli teden. Župan mesta

je proglašil polovični praznik,

vse šole so bile zaprte tekompoldne-

va skoro vse prebivalstvo je od-

korakalo proti domu Williama

Fitzhugh Bucknerja, mehiškega

vojnega veterana in bankirja, da

mu čestitata ob njegovem stotem

rojstnem dnevu. V množici je bilo

sto trgovcev, poleg šolskih otrok

ter številnih moških in žensk, ki so

korakale skozi bladen januarski

dan, da počaste najstarejšega in

naibolj priljubljene prebivalce.

Čestiti veteran je sedel na poročju, ko so mu čestitali v imenu mesta. Neto so razrezali ter razdelili med obiskovalce velikansko pogajočo, ki je imela sto svečic. Ta pogaja je bila dar občine Paris.

Pred to ceremonijo se je zbral

petdeset otrok, vnučkov ter prav-

nikov iz vseh delov Združenih

držav, ki so imeli vsega

četrdeset let.

Mrs. Roosevelt v Nica-

ragvi

CORINTO, Nicaragua, 5. februarja.

Mrs. Theodore Roosevelt, vdova

William Buckner je bil rojen v

prejšnjega predsednika, je dospela

Caroline okraju, Va., leta 1828 in semkaj na krovu parnika Ven-

etia. Preživel je dan z ogleda-

janjem znemnenosti.

V KANS. CITY NE BO KONVENCIJE

V Kansas City najbrž ne bo republikanske narodne konvencije. — Pravijo, da je dvorana premajhna in da ni dovolj stanovanj na razpolago.

WASHINGTON, D. C., 5. februarja.

Če ne bo mesto Kansas City izpolnilo svojih obljub, katere je dalo

republikanskemu narodnemu komiteju glede nastanjenja ter pro-

stora za konvencijo, obstaja prilika,

da bo premeščena konvencija v

kako drugo mesto, najbrž v Cleve-

land, soglasno z ugotovilom, katero

je podal včeraj neki član narod-

nega komiteja.

WASHINGTON, D. C., 5. februarja.

Član komiteja, ki so se pred-

kratkim vrnili iz Kansas City-ja,

so izjavili, da je konvencijska dvor-

ana premajhna. Dvorana ima sedež

za 11,000 ljudi ter se ceni, da

bo hotelo biti najmanj 20,000 lju-

di navzočih.

Nadalje se glasi, da

sta le dva velika in moderna ho-

telja v mestu in ta dva hotelja no-

četa dati vsej svojih sob ljudem, ki

bodo prišli na konvencijo.

Mornariški balon varno pristal.

PORT JERVIS, N. J., 5. februarja. — Mornarični balon, kot jih rabi mornarica v vežbenega svrhe, je prišel včeraj v Združene države ter pristala v New Orleans na svojem poletu iz Mexico City, malo po peti uri popoldne.

Letalec sta zapustila Mexico City ob sedmih zjutraj v svojem aeroplantu Hungesser-Coli ter dovršila 1100 milj dolgi polet v nekaj več kot desetih urah. Zapustila bosta New Orleans v tork ter se napotila v Washington in nato od tam v New York. Letalec sta izjavila potom toplača, da nista začela na nikake težkoče, čeprav ju je včasih motil močan nasprotni veter.

Costes in Lebrix, prva letalec, ki sta brez prestanka preletela južni Atlantik, sta poletela iz Francije v Južno Afriko, nato v Južno Ameriko, Centralno Ameriko in v Mehiko.

Policija je imela težkoče, da je zadržala velike množice ljudi, ki so skušali navaliti na aeroplana, ko je pristal.

MEXICO CITY, Mehika, 5. februarja. — Iz oblakov nad glavnim mestom, katero sta zapustila včeraj zjutraj, sta francoska letalec Costes in Lebrix spustila na tla naslednje spo-ročilo:

— V trenutku, ko zapuščava to krasno mesto je najina prijetna dolžnost zahvaliti se za sijajen sprejem, katerega sva bila delžna.

— Mehiskemu narodu sva prispevala srčna pozdrave iz Francije. Odhajava iz tega čudovitega mesta s spomini, ki ne bodo nikdar oveneli. Viva Mexico!

Clara Bow bo operirana.

LOS ANGELES, Cal., 5. februarja. — Clara Bow, kinematografska igralka, se bo podvrgla operaciji na slepiču pričetkom prihodnjega tedna. — Je objavil njen zdravnik.

CORINTO, Nicaragua, 5. februarja.

Nakazila po brezplačnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter

ratunamo za strošek \$1.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

Phone: CORTLANDT 4887

NEW YORK, N. Y.

LINDBERGH V SANTO DOMINGO

Pristal je po 250 milj dolgem poletu iz Porto Rica. Salut 21 strelov — Žena predsednika ga je pozdravila z materinskim poljubom.

SANTO DOMINGO, 5.

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
For one year \$6.00
in Canada \$6.00
For pol. year \$3.00
For two years \$12.00
For three years \$18.00
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvzemni nodelj in praznik.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne probčujejo. Denar naj se blagoviti po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitrejšo najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINJEVO POVELJE

Ne samo po Italiji, tudi drugod, kjer žive Italijani, se je razširil fašizem.

Zavedeni italijanski izseljeni smatrajo za nekako dolžnost, da ob svečanih prilikah oblecijo črne srajce ter se postavljajo s fašističnim znakom.

V Ameriki je naprimer fašistovska liga, ki ima svoja pravila, katere morajo člani vpoštovati.

Mussoliniju to ni bilo dovolj. S posebnim odlokom je spravil vse fašistične organizacije po svetu pod direktno kontrolo fašističnega generalnega tajnika v Rimu.

Njegov ukrep je precej lisičji, kajti v njem poziva ameriške fašiste, naj se pokore ameriškim postavam ter naj v vseh ozirih pomagajo svojim tovarišem, priseljenecem.

To je dober in priporočljiv nasvet.

Dogodili so se pa že slučaji, da je bilo fašistom direktor zabranjeno udeleževati se našega javnega življenja ter najim zapovedano smatrati odloke italijanskih konzulov za svojo najvišjo zapoved.

V takem slčaju je seveda zadeva drugačna. Kajti nastane vprašanje, če je Mussolinijev vpliv tako velik, da se sme vmešavati v naše notranje zadeve.

Mussolinijev poskus, da bi obdržal pod svojim vplivom italijanske priseljence po drugih državah, se bo najbrž izjavil, ali bo pa privedel do resnih diplomatskih zapletljajev.

V Združenih državah ne sme biti dveh tekmecev za najvišjo oblast.

Mussolini naj gleda, da bo ohranil svojo avtoriteto v Italiji. Kot kažejo vsa znamena, mu bo še ta naloga delala v bližnji bodočnosti dosti preglavic in mu bo dala dosti opravka.

ZA IN PROTI OBOROŽEVANJU

Vlada Združenih držav bi bila povsem zadovoljna, če bi bili submarini odpravljeni kot vojno sredstvo.

V tem smislu se je izrazil tudi državni tajnik Kellogg, ki je rekel, da bi Amerika odpravila svoje submarine, če bi jih odpravile tudi vse druge mornarice na svetu.

Vse druge države pregovoriti bo pa težavnata stvar in zato bo najbrž vse pri starem ostalo.

Če se je izkazal državni tajnik Kellogg kot prijatelj miru, to ne pomeni dosti, kajti ob isti mizi sedi v kabinetu drugi možak, ki je odločen in navdušen zagovornik oboroževanja.

To je mornariški tajnik Wilbur, ki je z odobrenjem predsednika Coolidge-a sestavil mornariški proračun, ki določa za prihodnjih dvajset let tri tisoč milijonov doljarjev.

Proračun predvideva silno armado križark, submarinov, nosilev aeroplakov in drugih vojnih pošasti.

Gotovi gospodje bodo s svojim delovanjem razburili ostale države, ki tudi ne bodo držale rok križem.

In zopet se bo začela stara pesem. Začelo se bo košanje, kdo bo imel močnejše morilno orožje in kdo ga bo več imel.

Posvetovalcem v Ženevi in ujihovim načrtom za svetovni mir, bo zadan nadaljnji udarec.

Kljub temu je pa zaenkrat upati, da se bo našlo v Ameriškem kongresu toliko razsodnih mož, da bodo prekrižali bojažljivemu Wilburju načrte ter znatno skrčili pošasten proračun.

Oči vsega sveta so upre v Ameriko.

Od njenega stališča je odvisno stališče drugih dežel, v vseh pa tudi kar se orodja tice.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Fašistično složinvo na Notranjskem.

Kakor po drugih delih "Julijskih Krajine", tako se vrši povsod tudi po Notranjskem fašistično zložinvo. Ljudje se bojijo, trpijo moč, zato pa pride v javnost le malokateri dogodek, dasi jih je polno in vedno bolj narašča podivjanost fašistov. Na kmati je hudo. Tam je zastopnik fašizma neomejen gospodar nad življenjem in imetjem vsakega posameznega drugoroda in kdo se ne pokori, gorje mu.

Kaj vse počenjajo z našimi ljudi, pričata dovolj nastopna dva slučaja. Imena krajev ne navajamo iz lahkomljevih razlogov.

Pretepen z bikovko.

Nekje na Notranjskem se je dogodilo, da je miličar, ki je vozil s kolesom v temi brez luči, podrl domačina. Domačin mu je v razumljivi razburjenosti prislonil zaumico. Miličarji so ga tako natiskali, da bi se maščevali nad njim, pa se jim je skrival v končino — imel je slučajno potni list v redu — celš čez mejo. Ko se je po daljšem času vrnil in izvedel, da ga še iščejo, je sklenil, da proda posestvo in se stalno izseli. Toda preden se mu je posrečilo dobiti kupca, so ga miličarji izvohali. Cela četa, oborenca s puškami, ga je obkolila, nasadila bajonetne na puške in jih naperila nanj, da se ni mogel ganiti, ne da bi se nasadil na bajonet. V tistem pa je pristopil miličarski poročnik in z bikovko toliko časa milatil po njem, da se je mož ves krvav zgrudil na tla in se onemestil. Ko se je zavedel, da je pretepan ponovilo, dokler ni zopet omedel. Tako so ga pustili, da je ležal v svoji krvi na tleh, dokler se ni zavedel in se potem v muko in težavo privlekli domov, kjer je ležal več tednov, preden je okreval Obenem pa so fašisti razglasili, da nihče ne sme kupiti njegovega posestva, da bi bil vsak kup neveljaven. O kakih preiskavi seveda ni niti govor!

V Kojskem

v Brdin je umrl znani posestnik Ivan Lenardič, star 78 let.

V Solkanu

so pokopali železničarja Avgusta Gomilščeka, ki se je ponesrečil v Bussolenu v turinski pokrajini, kjer je zadnje čase služboval.

Pogojna kazen za pevce iz Vrtojbe.

Znano je, da so bili obojeni v Gorici na zapor po 50 dni fantje iz Vrtojbe Mermolja, Savnik, V. Faganel, Podbersič, J. Faganel, ker so baje peli neko revolucionarno pesem in namazali vodnik z napisom: Ž. I. — S. I. (Živelja Jugoslavija! — Smrt Italiji!) Pri prizivu razpravi je njihov branitelj predlagal, da naj se vrtojbenškim fantom prizna vsaj pogojna kazen, ker niso bili še nikdar kaznovani, in se tudi niso nikdar slabo vedli. Sodišče se je izreklo za pogojno kazen za dobo 5 let.

Iz sovraštva.

Fran Skočir iz Volarjev je bil obožen, da je rekel Ivanu Kendi, ko je očelačil vojaško uniformo: "Ali se ne sramuješ nositi italijanske ene?" Pri orožnikih sta dve priči potrdili, da je Skočir res izrekel omenjeno žalitev ali pred sedemčem v Tolminu sta priči izjavili, da sta slišali to le od drugih cseb. Pokazalo se je končno, da je vsa reč izmisljena in da je Kenda ovadil Skočirja zgolj iz sovraštva. Skočil je bil oproščen.

Reški inženir Händel,

ki je bil aretiran v Kraljevicu in proti katemu so našli uredniško-poročevalsko izkaznico fašističnega "Il Popolo di Trieste", je oni dopismi "Popla", ki je lansko poletje zagrešil tista "Pisma iz Jugoslavije" s šifro "Han", v katerih je nesramno napadal, žalil in obrekoval jugoslovansko državo, narod, vojsko, mormarico ter se obrnjal tudi ob kralja Aleksandra. "Il Popolo di Trieste" je bil baš radi teh dopisov, datiranih večinoma iz Zagreba, dasi so bili pisani na Boki, prepovedani v Jugoslaviji.

Dopis.

Barberton, Ohio.

Zopet hočem nekoliko poročati in sicer, da je tu po kratki in mučni bolezni dne 18. januarja zavedeno zaspal Frank Zadel. Pokojni je naglo zbolel in je bil odpeljan v mestno bolnico. Po desetih dneh je zapustil to dolino solz. Vzrok smrti je bilo zstrupljenje krvi.

Pokojni Frank Zadel je bil doma iz Juršić pri Št. Petru. Star je bil 33 let. V Ameriki je bil 14 let. Bil je oženjen sedem let. Tukaj zapušča soprogro s tremi otroci, najstarejši je star 5 let, najmlajši pa 10 dñi. Pokojnik zapušča tudi enega brata in eno sestro, tu nekje v Ameriki. Ni pa znano tukajnjim sorodnikom, kje se nahaja.

Pokojni Frank Zadel je bil na predhodna mišljena ter dober in skrben delavnik gospodar. Prispadal je k tem društvom: društvo Triglav, št. 48 S. N. P. J. in društvo sv. Martina, št. 44 J. S. K. J. ter je bil član tukajnjega samostojnega društva Domovina. Na mrtvaškem odrnu je težal v dvorani društva Domovina, katera je bila Jepo okrašena z društvenimi zastavami, krsta pa svetlicami in inognimi veneci podarjenih od prijateljev v zadnjem pozdrav. Pogreb je bil civilen in se je vršil dne 20. januarja. Udeležba je bila velika in tudi članstvo vseh treh društev se je v lepem številu udeležilo po grebu in s tremi zastavami spremilo pokojnega sobrata k zadnjemu počitku.

Naj mu bo lahka gruda ameriška!

Nepovabljen gost je v noči dne 18. januarja obiskal stanovanje tukaj dobro poznanega rojaka in starega barbertonskega pionirja Antona Strukelja in mu onesel \$40, katere je imel pripravljene za davke. A. Š. je tisto noč čul ob mrtvaškem odrnu društvenega sobrata. Nepoznani uzavoj je gotovo seznal, da moža ni doma in je samotarjevo stanovanje preiskal ter odšel s plenom.

Družig posebnih novic ni. Svatbe ni bilo še nobene ta prednost.

Z delom gre slabo. Delavske razmere so ped ničlo; delavcev je dobiti brez dela in delo se težko dobti. Nikomur ne svetujem hoditi za delom v našo naselbino. Kot narodenik in čitatelj več distov tudi čitan poročila iz drugih naselbin, pa kar se tiče delavskega položaja, ni nikjer nič povrh. Posebno se dosti piše o štrajkarjih.

Tu in tam vidim in čitan dopis, da so se zavzela ta in ona podpora društva, da pričeljko skupno veselje za pomeč našim sobratom štrajkarjem, ki so že toliko časa v boju za boljši kruh. Ponosa na je lahko naselbina, ki ima takne napredne može, kateri se zavzemajo za premagarje in jim pomaga, da bedo kupili kruha svojim bedinim in gladnim otročičem.

Iz naše naselbine pa ne morem poročati, da je bila veselje skupnih društev za štrajkarje.

Zatorej dragi čitatelj in gospod urednik, da mi oprostita, če poročam golo resnico. Tukaj imamo nekatere može, kateri se s ponosom zavzemajo za tukajnjega gospoda in beračijo denar ob hiši za novi avtomobil. Bila je tudi dne 28. januarja veselica v ta namen. Kako se je ebnesla, sami vedo.

John Balant.

VARNA POMOČ ZOPER KAŠLJE

Hiro se iznenadite nadležnega kašja. Zaščitite se in svoje s Severa's Cough Balsamom. Frank Kloun, Laramie, Wyo., piše: "Severova zdravila uspešno uporabljam, poleg na Severa's Cough Balsam. Naročim vsako jesen." Pritetno in uspešno. Brez oman. Pri lekarju 25c in 50c.

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

**SEVERA'S
COUGH-BALSAM**

Avgustovje se "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Koliko je nemških otrok na celjski mestni osnovni šoli?

Pri vpisovanju otrok v šolo se vedno vpriša starša po narodnosti. V letosnjem šolskem letu je vseh otrok na tej šoli vpisanih 559 in sicer 297 dečkov in 272 dekle.

Med temi je nemške narodnosti 25 dečkov in 8 dekle. Prvi razred poseča nemških otrok 7 dečkov in 1 dekle; drugi razred 5 dečkov in 2 dekle; tretji razred 4 dečkov in 3 dekle; peti razred 1 deček in 1 dekle. Med temi nemški otroki je 7 dečkov in 8 dekle. Vsi so obiskani ob mrtvaškem odrnu in ga spremili k večnemu počitku. Posebno se pa zavzema Mr. & Mrs. Černič, Mr. & Mrs. Očakar, Mr. & Mrs. Ferencák, Mr. & Mrs. Brokel, Mrs. Ferencák in njenemu sinu.

Zahajča ostala:

Ema, soproga.
Ema, hči.
Westfield, N. J.

Emo, soproga.
Ema, hči.

Peter Zgaga

Jože iz Most pri Ljubljani.

Te dni sem dobil par pozdravov iz domovine, katerih sem bil izredno vesel.

Pisal mi je prijatelj Jože iz Most pri Ljubljani. Priložil je tudi svojo fotografijo, katere sem se pa, popravite rečeno, ustrail.

Dosej je vedno ponijo poročal: — Jed je dobra, hvala Bogu, in užijem toliko kot se človeku spodobi. In popijem toliko kot se človeku spodobi. Tehtam jih pa stopetindvajset.

Poročilo me je razvesilo, edine vaga se mi je zdele nekaj prenike za takega možaka kot je Jože.

Pa je danes volik križ z merami, vagam in valuto in s številkami sploh. Obrne se lahko takoli tako in človek ne ve, pri čem je.

Tako se je naprimer neki sedemdesetletni korenški ribniški dežela postavil, da je star petintrideset let.

Nekateri ljudje pravijo: — O, meni ni treba garati v Ameriki, imam posestvo doma. Posestvo je vredno petdeset tavžent.

Res, da je dva tavžent dolga, pa kaj bo tisto.

Toda, ko se mu

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MOJA SOPROGA — MOJA TIPKARICA

"Veš kaj," me je apostrofiral moja soproga pred pol letom, "veš kaj, če bi odslovila tipkarico — saj je itak opriję ženče — bi si prihranila lepe čenarice. Mnogo bolje bi živila s tvojimi honorarji. Denar bi ostal doma — ne li? Zakaj pa naj ima frklja ves lepi denar ki ga zaslužiš?"

Tako mi je dejala. Nisem je takoj razumel. Malec sem pomislil in prišel sem do prepričanja, da ima moja ženica prav. Čemu bi vzdrževal tipkarico. — Toda, kdo naj piše na stroj?

"Kdo drugi kot jaz — se razume sam po sebi," je odgovorila moja žena samozavestno. "Pošli me v tečaj, nato me pa nastaviš!"

"Nastavil naj bi te? — Torej bi rada, da bi te tudi plačeval.

"Zastonj je smrt, dragec, in ta stane življenje," se je odrezala moja, boljša polovica. Ker sem jo pogledal nekoliko nezaupljivo, je nadaljevala prepričevalno: Denar ostane vendar doma. Vporabljala ga bom za gospodinjstvo. Kar mi boš plačal kot tipkarici mi lahko otegneš kot soprogi! Ali ni res. To se razume vendar samo po sebi, to je jasno."

Da, zdelo se mi je popolnoma jasno. Z veseljem sem pristal, zavedajoč se, da je moj spas, spričo ne prevrč rožnatega finančnega položaja, edinole v varčevanju. Samo z varčevanjem bi si lahko razmere nekoliko zboljšal.

Poslal sem jaz v tečaj. Plačeval sem rad in vesel, da celo z navdušenjem, 50 mark je stal na mesec. Razven tega sem moral nabitvi svoji ženski novo obleko, ki jo je rabila pri pisjanju na stroj, prav tako lep čen predpasnik. Denar sem odrinil rad in z veseljem.

Tedaj pa se je pričelo. Navdušena in vesela mi je sedela moja soproga nasproti. Imela je čisto nov svinčnik, nov eleganten zvez-

Ko sem se jaz prehladil

"Ko sem se jaz prehladil," nam piše Mr. Aut. Vozec iz Denver, Colo., "tedaj jaz vem, da me Trinerjevo gresko vino zopet pravilno popravil." Resnično, ni je goteveš poti, da prezenete prehlad. Trinerjevo gresko vično vam očisti čreva, jih pripravi k rednemu delovanju, očaja vam ves životni sistem in poveča življensko odpomoč. V vseh lekarnah. Pisite na Jos. Triner Co., 1433 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., po BREZPLAČNI VZOREC, priložite 10c za posiljavljene troške.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime
Naslov
Mesto

DENARNE VLOGE

PRI NAS LAJKO DVIGNETE DENAR VSAK MESEC, NE DA BI IZGUBILI OBRESTI ZA PREJŠNJI MESEC

Mesečno obrestovanje po

4%

Obresti tečejo od prvega prihodnjega meseca naprej.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljai, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ČUDAŠKI MILLJONAR

Mož, o katerem govorite vrstite, ni ameriška, marveč evropska prikazen. Piše se Alojzij Schweiger in sedaj ni več med živimi. Bil je velešportler v Brnu na Moravskem.

Schweiger je prišel na svet pred 68 leti. Njegovi starši so bili siromašni ljudje. Preden je otrok odrasel, si je moral sam služiti kruhu. Delal je neumorno, po devet in več ur na dan, preostali čas pa je porabil za čitanje. Že s 13. letom je stopil v službo neke dunajske tvrdke. Na Dunaju se je izobraževal sam in ko je dosegel 18. leto, se je odpravil po svetu.

Sel je v Indijo. Ko se je izkral, je imel v žepu 10 avstrijskih krov. Bal se ni nicesar takoj kakor bede in se je prijet vsakega dela. To mu je prineslo uspeh. S pridnostjo si je prihranil nekaj denarja, otvoril je malo trgovinico, ki se je kmalu razširila in povečala. Z to zeleni energijo je začel Schweiger nato trgovati z evropskimi in prekomorskimi deželami. Ustvaril si je sijajno pozicijo in njegov denarni promet je kmalu šel v milijone.

Ves dan je rabila, da je izgotovila čistopis. Tekom prve ure je pokvarila šest novih pol, ko mi je izročila končno rekopis, je bila temna noč.

Naletel sem slabo. Moja soproga se je razburila: Kaj pa mislaš pravzaprav. Mari si hoteli reči, da ne razumem nicesar in da bi bila napravila mlada opica stvar bolje nego jaz."

"No, ali si začiniva že enkrat," sem dejal, "saj ni tako hudo."

In jel sem diktirati počasneje, besedo za besedo. Moja soproga je pisala kolikor hitro je mogla, vsa rdeča v obraz.

"No, ali znam, ali ne znam?" me je vprašala znagovščavno, ko sem pregledoval rekopis.

"Pač — gotovo — da, da..."

"Ali sinem iti zato jutri v gledališče? Fausta igrajo. Toda začetek je že ob šestih. Pisati bi ti moga torej samo do štirih. Kajti, končno se moram vendar dostojno obeleči, ali ni res? — In mal prenjemek mi boš tudi dal, prosim... kaj ne da?"

Dal sem ji predujem. Storil sem še več.

"Jutri ti ni treba pisati. Urediti moram korespondenco. Ta napisem vse z roko. — Saj ti je prav?"

Bilo ji je prav. Dopoldne je šla od doma — nakupovat. Popoldne je šla v gledališče, k predstavi Fausta, ki se je že zgodaj pričela...

Medtem sem hitel po svojo bivošo strojepisko. Zaprl sem jo v malo sobico in obložil sem jo z delom. Služkinja je moja zaveznica. Drobna, sicer po mnemenu moje ženke afektirana, vsekakopā pa zelo zanesljiva in zmožna gospodična snukne po stranskih stopnicah v stanovanje ter odide, dovršivši svoj ne baš mali pensum, po isti poti.

Moja ženka — sedaj že celega pol leta — nima pojma, na kakšen način služim denar — — — Kljub temu, da mi — za svojo pravčedno plača za tipkanje — ne napise nikoli niti vrstice.

(Če, ji pada ta spis v roke, ga bom moral seveda utajiti!)

POZDRAV!

Pred odhodom v staro domovo na parniku "Paris", se enkrat prav lepo pozdravim mojega bratranca Petra Jeram in vse ostale Slovence v Gowandi, N. J., isto tako pozdravjam Mr. Franka Zore, Mr. Jakoba Bogataj ter njihove družine v Cleveland, Ohio.

Dolžnost me veže, da se tem potom tudi prav lepo zahvaljujem tvrdki Sakser State Bank, za njeno izvrstno postrežbo, tako da sem zelo z vsem zadovoljen, in jo vsem rojakom širok Amerike toplo priporočam.

Na veselo sijedenje! Zdravo!

Anton Jeram,
na potu v Kopačnico, pošta Gorenja vas, nad Škofjo Loko.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

POROD V GROBU

Pred par leti se je naselil v okoli Budimpešte italijanski emigrant Pepo Pepello, ki je pripeljal s seboj ženo in dva otroka, poluredoslo Alojziju in malega Benita.

Papello je bil po poklicu zidar in ker je bil zelo marljiv ter štedljiv, si je v par letih prihranil toliko, da je kupil nekaj zemlje, katero je začel obdelovati. 5 let živel v družnica v blažnem miru in zadovoljstvu. Potem so prišle nadoge.

Sel je v Indijo. Ko se je izkral,

je imel v žepu 10 avstrijskih krov. Bal se ni nicesar takoj kakor bede in se je prijet vsakega dela. To mu je prineslo uspeh. S pridnostjo si je prihranil nekaj denarja, otvoril je malo trgovinico, ki se je kmalu razširila in povečala. Z to zeleni energijo je začel Schweiger nato trgovati z evropskimi in prekomorskimi deželami. Ustvaril si je sijajno pozicijo in njegov denarni promet je kmalu šel v milijone.

Po doligh letih bivanja v tujini se je Schweiger naselil na Dunaju. Odprl je veliko trgovino, ki je dobivala zaloge iz Indije. Bogastvo se mu je vidoma mnogo. Med vojno in po vojni je kot dalekovidni trgovce uvedel računanje v dolarjih. Na ta način se jeognil izgube, ki ni prizanesla drugim trgovcem in podjetjem. Publika se ga zaradi tega ni ogibala, ker je bil soliden trgovec in delal z zmernim dobičkom.

Na starata leta je živel čudaško življenje. Stanoval je v mansardi,

iz katere se je izselil šele na prigovorenje prijateljev in znancev. Ker

ni imel nikoli navade, da bi mnogo trošil, je hodil v razigranih čevljih. Večkrat so mu palci podelili skozi usnje....

Ljudje so seveda delali opazke

in zbijale šale, vendar sedaj, po njegovi smrti so utihnili. Schweiger je namreč zapustil ogromno določenih 120 milijonov čeških krov, od katerih prejmejo sorodniki le majhen del, ostalo pa do obe siromaki, trgovski učenici in nadarjeni trgovski pomočniki.

Ljudje so seveda delali opazke

in zbijale šale, vendar sedaj, po njegovi smrti so utihnili. Schweiger je namreč zapustil ogromno določenih 120 milijonov čeških krov, od katerih prejmejo sorodniki le majhen del, ostalo pa do obe siromaki, trgovski učenici in nadarjeni trgovski pomočniki.

Zdravnična razmerja s posebnikovim sinom.

Oblasti sodijo, da je zadeva kriminalna značaja. Istvana Sabo

so zaprli, ker je najbrž omamil Alojzijo z usnavalnim sredstvom

med ljudimi pa je razširil verzijo

o njeni smrti ter jo je dal pokopati,

samo da se je odkrila.

Izborna sabljačica.

DRAGOCENOSTI CARSKEGA

ZAKLADA

Znana angleška zlatarska tvrdka Snopden je kupila od pariškega zastopnika sovjetske vlade novo zbirko carjevih draguljev, ki šteje 80 predmetov. Kupnina ni bila objavljena. Toda kupci so povabili vse strokovnjakov, ki so potrdili visoko umetniško vrednost in dragocenost stvari. Dragulji so po večini zasebna lastnina umorjene carske rodbine. Izmed caričnih stvari so najlepše: Stojčna ura iz carične spalnice, posejana z brillanti; in izrezljani zabor iz sponzne, ki vsebuje več krasnih akvarijinov in male slike carjevih hčerk v rožnatem emajlovem kvirju. Nadalje je lep kristalni v zlato obdelan, z brillanti, rubini, smaragdi in safirji posejan flakan za dišave, lastnina vel. knežnje Marije Aleksjejevne. Nadalje vsebuje zbirka zlata ogledalo, darilo perzijskega šaha in kip Buddhi z velikanskim dimantom. Zlat, z rubini in diamanti posejan mašni kelih izvira iz zakladnice stolnice sv. Izaka Dalmatinca v Petrogradu. Na kelihu je zapisano, da ga je stolnici podaril 1. 1821. državni končelar grif Rumjancev-Zadunajski. Prodan je tudi osebni prstan-pečat Petra Velikega, carjevi, ki dragulji posejani redi, več dragocenih pahljač, posod za dišave, gledališča in činkljev, nočevi in cigaretne doz.

Ritalijanski kazenski zakonik

mesto turškega je uvelia albanska vlada. Mnogočestvo je sedaj Albaniji prepovedano.

Bolgarski državni proračun

znača 6300 milijonov levov in je

za 10 odstot. manjši od lanskega mil.

Pariški rabelj.

Georges Claretty pripoveduje v "Figaroju":

Justično ministrstvo ima nekaj nastavljenega, ki se prav po redkomu zglaši v njegovem palači. A njegov prihod je vedno velik dogodek. Gospodje uradnika tečejo iz pisarn v več, obkroži gospodje, ki se na tistem dotikajo njegove skupnosti, palice, klobuka. Ta gost je Monsieur de Paris — pariški krvnik.

Prihaja, ker je v skrbih. Parlament namreč namerava ukiniti ob-

glasovanje v nekajem

zakonu, ki je vseči

pravljeno.

Krvnik je bil po poklicu zidar

in ker je bil zelo marljiv ter štedljiv, si je v par letih prihranil toliko, da je kupil nekaj zemlje, katero je začel obdelovati. 5 let živel v družnica v blažnem miru in zadovoljstvu. Potem so prišle nadoge.

Sel je v Indijo. Ko se je izkral,

je imel v žepu 10 avstrijskih krov.

Bal se ni nicesar takoj kakor bede

in se je prijet vsakega dela.

To mu je prineslo uspeh. S pridnostjo

si je prihranil nekaj denarja, otvoril

je malo trgovinico, ki se je kmalu

razširila in povečala. Z to zeleni

energijo je začel Schweiger

nato trgovati z evropskimi in

prekomorskimi deželami. Ustvaril

si je sijajno pozicijo in njegov

denarni promet je kmalu šel v

milijone.

GRAJSKA GOSPODIČNA

Z O M A N.
Za Glas Naroda pribredil G. P.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša v polna L

Marija Varnjava:

✓ plato vezano 26

✓ fino platno 1.00

✓ celoid vezano 1.20

✓ usnje vezano 1.50

✓ fino usnje vezano 1.70

Rajskij glosovi:

✓ plato vezano 1.00

✓ fino platno vezano 1.10

✓ usnje vezano 1.50

✓ fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dečka:

✓ plato vezano 30

✓ usnje vezano 1.65

✓ fino usnje vezano 1.80

Sveti Ura (z debelimi črkami):

✓ plato vezano 26

✓ fino platno vezano 1.50

✓ fino usnje vezano 1.80

Nebesa Nas Dom:

✓ plato vezano 1—

✓ usnje vezano 1.50

✓ fino usnje vezano 1.80

Kvilički sveti malo:

✓ usnje vez 1.20

✓ fino usnje vez 1.50

PRI Jezus: v celolojd vez 1.30

pozlačeno 1.50

✓ fino usnje vez 1.80

Angleški molitveniki:

(Za mladino)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnico vezano 30

Child's Prayerbook:

v belo kont vezano 1.10

Key of Heaven:

✓ usnje vezano 70

Key of Heaven:

✓ najstnejše usnje vezano 1.20

(Za odrasla.)

Key of Heaven:

✓ fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

✓ fino usnje vezano 1.80

Ave Maria:

✓ fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Angleško slovenska berilo 3.00

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—

Angelika služba ali našek kako se

naj streže k sv. maši 10

Angleško-slov. in slov. angli. slovar 30

Abecednik 30

Boj naledljivim boleznim 75

Dva sestavljena plesa;

četvorka in beseda pisano in

natisano 35

Cerknički jez. 1.40

Domati živonosdravnik 1.25

Domati živonosdravnik po Knipku

trd vezano 1.60

broširano 1.25

Domači vrt, trd vez 1—

Omače in tuje živali v barvanih

slikah 1—

Govedoreja 1.50

Geopodobinjstvo 1—

Jugostavija, Melik 1, zvezek 1.50

2. zvezek, 1—2 snopki 1.80

Kuhinja računica, — po metarski

meri 75

Kletarstvo (Skalicky) 2.00

Kratka srbska gramatika 30

Knjiga o lepem vedenju,

trd vezano 1.00

Kratka zgodovina Slovencev, Hr-

vatov in Srbov 30

Kako se postane državljan Z. D. 25

Kako se postane američki državljan 13

Knjiga o dostenom vedenju 50

Ljubavna in smublina pismen 50

Mlekarstvo 1—

Mladjenčem (Jeglil) I. xv. 35

II. xv. 35

Nemško-angleški tolmač 1.20

Največji spisovnik ljubljanskih pismen 80

Nauk o tebelardru 75

Nauk pomagati študenti 60

Najboljša slov. Kuharica, 688 str. —

Naše goče, s slikami. Navodila za

spoznavanje učilnih in strupenih

gob 1.40

Nasveti za kliso in dom 75

Nemški hrvatski učitelja —

1. del 30

2. del 30

Ojaječi beton 50

O zemljiški knjigi, konverzijah in

testamentih 75

Praktični sadjar, trd. vez 3.00

Perotinastrote 1.25

Prva Štana, vez 25

Pravila za silko 35

Prikrovjanje perila po životlini

ri v vozi 1—

Publike motanje na alkoholski

podlagi 75

Praktični razumur 75

Parni kotel, pouk za rabo paro 1.00

Radio, osnovni pojmi iz Radioteh-

nike, vezano 2—

broširano 1.75

Ročni spisovnik trgovskih, veštih-

in ljubljanskih pismen 65

Razumevanje v kreščini in dinarski

veljav 75

Sadjie v geopodobinju 1.00

Spolna nevarnost 25

Srbčka zacetnika 40

Slike in živatva, trd. vezana 30

Slovenska narodna mladina,

obseg 452 strani 1.50

Slov. italijski in talijanski slov.

stevne 50

Spretna kuharica; trd. vezana 1.45

broširana 1.20

Sveti Pime stave in more navane,

lepo trd vezana 1.00

Sadno vino 40

Slovenska slovnica (Brennik)

trd vez 1.20

Varična kuharica, trd. vez 1.50

Velički vsevedci 20

Zdravilna sestrica 40

Zgodovinski, M. S., Miljk

1. svetek 20

2. svetek. 1. in 2. snopki 20

(Nadatjevanje)

Gospod in gospa Nerdlingen sta pozdravljajo razprostria roki in vitez, mlad in lep mornariški poročnik je posegel pozdravljajo čeprici.

Potekli so duevi. Bleda lica Pija so zopet vzvetela kot nekoč v rožnati svežosti in oči so ji blestete tako zaupno in srečno kot one otrok. Kako čudovito dobro sta se spoprijaznila Gert in Franek! — Franeka se je oprijela vsake nove misli ponavadi s strastjo, a nje do nagnjenje do Gerta je naravnost bliskovito naraščalo in njegova zmaga na prvi pogled je bila akto zagotovljena.

Niti najmanj ni tudi skupšča prikriti, da ji novi bratrance izvadijo dobro ugaja in naivmost, ki katero je kazala svoje občudovanje, je bila preveč originalna, da bi odurno uplivala. Gert sam je postal tekom prvih dni pogosto sam rdeč kot kuhar rak od same zadrgre, če je občudovala deklica njegove male bratice ali neženiranu priznala:

— Poslušaj, Gert, ti imaš prav tako čudovito lepe oči kot Pija. Pogosto pa se je zamislila ter vzela njegovo roko v svojo reko: — Kako pa napraviš, da imaš kot mož tako lepe, bele roke?

Elegantni Gert, ki je bil prav posebno ponosen na svoji roki, se je nasmehnil samozadovoljno ter našel Franeko "Sarmantno". Gospa Nerdlingen, ki je seveda ljubila svojega sina, je bila skrajno zadowoljna, ko je opazovala to zbljajanje med Gertom in Franekom.

Hišni učitelj je še istega dne, ko so dosegli gostje na Niedeck v svoje lastno, veliko presenečenje odpotoval. Grof Vilibald je ljubil presenečenja. Po obedu se je razgovarjal nekaj časa na skrivnem z doktorjem ter namignil mlademu učenjaku, da še ne pozna Švic. Obenem pa mu je z razumnim smehljajem potisnil v roko par zavojev zlata ter reklo:

— Tekom vročine napravite še počitnice. Nato pa odpotujte z Bogom, moj mladi prijatelj!

Z večernim brzovlakom se je domaci učitelj že odpeljal proti Strassburgu in Franeku, da uživala prostost s polnimi požirki.

— Hvala Bogu, da Je vsaj za nekaj časa končano to biflanje